

مشاوران شریف

www.ketab.ir

مهارت اصول و فنون مشاوره

علی نقی فقیهی

مرکز پژوهش‌های جوان | گروه سنت‌های حوزوی و آداب طلبگی

مشاوران شریف: اصول و فنون مشاوره

علی‌تقی فقیهی

ناشر: کانون اندیشه جوان

ناشر همکار: انتشارات آستان قدس رضوی

طراح گرافیک: کارگاه گرافیک مهاجر

چاپ اول: ۱۴۰۰

شماره اول: ۵۰ نسخه

قیمت: ۱۲۰۰ ریال

لیوگرافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

کانون اندیشه جوان

سرشناسه: فقیهی، علی‌تقی، ۱۳۳۵ - عنوان و نام پدیدآور: مشاوران شریف /
 علی‌تقی فقیهی. مشخصات نشر: [تهران]: کانون اندیشه جوان، ۱۳۹۹.
 مشخصات ظاهری: ۱۲ص. شابک: 5-347-159-600-978
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا. فروست: مهارت‌های طلبگی. موضوع: طلاب —
 راه و رسم زندگی. موضوع: Islamic seminarians-conduct of Life.
 شناسه افزوده: کانون اندیشه جوان. رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۸ م۷/ف۷ BP
 رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۰۷. شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۲۶۴۳۳.

تقاطع بزرگراه شهید مدرس و خیابان شهید بهشتی پلاک ۵۶

تلفن ۸۸۵۰۵۴۰۲ - ۸۸۵۰۳۳۴۱

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران: خیابان انقلاب، روبروی

درب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۱۳۴۸. تلفن: ۶۶۱۷۵۶۷۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست |

اشاره	۹
مقدمه	۱۱
فصل اول: کلیات	۱۳
الف) مفهوم مشاوره	۱۵
ب) بهنجاری‌ها و نابهنجاری‌ها	۱۹
۱. ملاک‌ها و شاخص‌های رفتار بهنجار کدام‌اند	۲۰
۲. زیان‌ها و عوارض رفتارهای نابهنجار چیست	۲۲
۳. نقش اختیار در نابهنجاری‌ها چگونه است	۲۴
ج) ویژگی‌های مشاور شایسته چیست	۲۷
د) اصول و قواعد مشاوره کدام‌اند	۳۵
۱. کرامت داشته باشیم	۳۵
۲. به اختیار و آزادی مراجع احترام بگذاریم	۳۵
۳. بر اساس حق و واقعیت راهنمایی کنیم	۳۷
۴. به ویژگی‌های شخصیتی مراجع توجه کنیم	۳۸
۵. برای ارائه مشاوره بهینه به مراجع کوشش کنیم	۴۰
۶. برای تأثیرگذاری مشاوره بسترسازی کنیم	۴۱
۷. به متخصص ارجاع دهیم	۴۱
فصل دوم: روش‌های مشاوره	۴۵
الف) روش‌های عقلی و تحلیل روانی	۴۷
۱. روش عقلی	۴۷
۲. روش تحلیل روانی	۴۸

ب) روش های مستقیم و غیرمستقیم و تلفیقی	۴۹
۱. روش مستقیم	۴۹
۲. روش غیرمستقیم	۵۰
۳. روش تلفیقی	۵۰
ج) روش های تشخیصی، پیشگیرانه و درمانی	۵۱
۱. روش های تشخیصی	۵۱
۱.۱. پدیدآورنده های درونی	۵۲
۱.۱.۱. نیازهای ارضاننده	۵۲
۱.۱.۲. نیازها و خواسته های غیرطبیعی	۵۴
۱.۱.۳. شناخت ها و نگرش های نادرست	۵۴
۲. پدیدآورنده های بیرونی (عوامل محیطی)	۵۶
۲.۱. روش های پیشگیرانه	۵۸
۲.۱.۱. گفتمان زیبا داشته باشیم	۵۹
۲.۲. زمینه های تفریح و نشاط روحی را فراهم آوریم	۵۹
۲.۳. با خردمندان معاشرت کنیم	۶۰
۲.۴. حسن ظن را در خود پرورش دهیم	۶۰
۲.۵. درست بیندیشیم	۶۱
۲.۶. آموزش ببینیم	۶۱
۲.۷. اراده مان را تقویت کنیم	۶۲
۲.۸. توکل کنیم و به یاد پروردگار باشیم	۶۳
۳. روش های درمانی	۶۳
۳.۱. روش های برقراری ارتباط مشاوره ای را بشناسیم	۶۳
۳.۲. روش های آماده سازی روانی و شخصیتی مراجع را بدانیم	۶۵
۳.۳. از طریق موعظه تمهیدات شناخت عاطفی را فراهم کنیم	۶۷

۳.۴. شناخت‌ها و باورها از راه جدال احسن بازشناسی کنیم	۶۷
۳.۵. واقعیت‌ها را حکیمانه تبیین کنیم	۶۸
فصل سوم: مراحل اجرایی فنون مشاوره	۷۱
الف) مرحله آغاز	۷۳
۱. رابطه حسنه برقرار کنیم	۷۳
۲. اعتماد مراجع را جلب کنیم	۸۱
۳. مراجع را از رازدار بودن خود مطمئن کنیم	۸۲
۴. ساختار جلسات مشاوره را تعیین کنیم	۸۴
ب) مرحله ادامه	۸۵
۱. به رفتارهای غیرکلامی توجه کنیم	۸۶
۲. فن سؤال کردن را به‌کار ببریم	۸۶
۳. محتوا و احساسات مراجع را منعکس کنیم	۸۸
۴. به افکار و عقاید مراجع شکل دهیم	۹۲
۵. مطالب را خلاصه کنیم	۹۹
۶. بر نقاط قوت تمرکز کنیم و به رشد شخصی مراجع کنیم	۱۰۰
۷. فکرکردن صحیح را به مراجع بیاموزیم	۱۰۰
۸. به سکوت مراجع واکنش متناسب نشان دهیم	۱۰۰
۹. با مقاومت مراجع مقابله کنیم	۱۰۲
۱۰. مراجع را به مشاور دیگری ارجاع دهیم	۱۰۳
ج) مرحله پایانی	۱۰۵
کتابنامه	۱۰۹

— | اشاره | —

مرکز پژوهش‌های جوان با هدف تعمیق بنیهٔ دینی، نخبه‌پروری، ارائه نظام‌وارهٔ فکری و معرفی الگوهای رفتاری به نسل نو، فعالیت می‌کند و مفتخر است با ارائه این اثر و آثار همسو، سهمی در نوآوری، گره‌گشایی و پاسخگویی به اقتضانات و نیازهای فکری، فرهنگی و اجتماعی مخاطب جوان، در قلمرو اندیشهٔ اسلامی و نظام جامع دین داشته باشد.

این مرکز زیرمجموعه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشهٔ اسلامی است و در کنار چهار پژوهشکدهٔ دیگر پژوهشگاه فعالیت دارد. تلاش‌های مؤثر مرکز در قالب گروه‌های علمی «بینش و اندیشه»، «مطالعات فرهنگی و اجتماعی»، «نظام‌ها و مطالعات انقلاب اسلامی»، «اخلاق، تربیت و روان‌شناسی»، «سنت‌های حوزوی و آداب طلبگی»، «ادب و هنر» و «دفتر ادبیات دینی» انجام می‌پذیرد.

مرکز پژوهش‌های جوان در راستای خواست و علاقه‌مندی مخاطبان طلبه جوان، مجموعهٔ «مهارت‌های طلبگی» را فراهم آورده است. این مجموعه تلاش می‌کند در ساحت‌های فردی، خانوادگی، اجتماعی، علمی، اخلاقی و تبلیغی، مهارت‌هایی را متناسب با اقتضانات رفتاری و معرفتی طلاب جوان ارائه کند تا آنان را در نقش‌آفرینی مؤثر و مفید یاری نماید.

«مشاوران شریف» دفتری از ساحت اجتماعی این مجموعه است. نویسنده در این دفتر معتقد است در صورت آشنایی طلاب با اصول و فنون مشاوره در

سخنرانی‌ها و ارتباطات خویش، می‌توانند مخاطبین خود را با آموزه‌های دین، بهتر آشنا سازند و بدین نحو نه تنها زمینه زندگی مطلوب مبتنی بر آموزه‌های اسلامی برای مخاطبین فراهم می‌شود؛ بلکه از بروز بسیاری از آسیب‌ها پیشگیری می‌گردد.

این مرکز با قدردانی از جناب حجت الاسلام والمسلمین علی نقی فقیهی - عضو هیات علمی دانشگاه قم - برای نگارش این اثر، ضمن تشکر از شورای علمی گروه، تلاش مجدانه مدیرگروه سنت‌های حوزوی و آداب طلبگی حجت الاسلام محمدحسین پورامینی و همکاری ارزیابان گرامی، حجج اسلام و المسلمین محمدرضا سالاری فرو محمد مهدی عباسی آغوی را ارج نهاده، صمیمانه در انتظار نقدها و پیشنهادهای خوانندگان تیزبین خود نشسته است.

مرکز پژوهش‌های جوان